

Suomen kielen ja kirjallisuuden pedagogiikka (5 op)

Opintojakson
koonti
Päivi Torvelainen

Teemat tänään

- Vertaisilta oppimista
- Opintojakson lopputoimet

Tästä aloitettiin tammikuussa
2026

Tämän opintojakson opiskeltuasi

- ymmärrät kielen sosiaalisen ja tilanteisen luonteen sekä kielten merkityksen identiteettien rakentumisessa
 - osaat ohjata ja arvioida monimuotoisten tekstien tulkinta- ja tuottamisprosesseja oppijälhtöisesti oppimisen eri vaiheissa
 - osaat arvioida ja kehittää omaa kieliasiantuntijuuttasi, esimerkiksi monimuotoisten tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen taitojasi.
- Suomen kielen ja kirjallisuuden pedagogiikan opintojaksossa on neljä keskeistä teemaa:
 - 1) kielet ja kielitietoisuus (kielen tilanteisuus ja variaatio, kielet ja identiteetti),
 - 2) kirjallisuus, kulttuuri ja oppijoiden tekstiympäristöt,
 - 3) tekstien tuottaminen ja tulkitseminen ja monilukutaito sekä
 - 4) vuorovaikutus, joka läpäisee kaikki edeltävät teemat.

Opintojaksolla työskentelystä ja arvioinnista

Osallistuminen opetukseen (2,5 op = 68 tuntia)

- *Luennot (7 x 2 tuntia) ja luentojen ennakkotehtävät*
- *Oman ryhmän opetus (9 x 2 tuntia) ja ennakkotehtävät.*
- *Moduulitehtävät: neljä omavalintaista tehtävää*

Poissaolot pien- ja suurryhmätapaamisista korvataan tehtävin. **Oma arviointi**

Kieli- ja viestintäasiantuntijuuden reflektointi (1 op= 27 tuntia)

- Oman sivuston/Propen tekeminen (alku- ja loppureflektiot, muut ryhmäkohtaiset tehtävät) **Opettaja arvioi**

Soveltava tentti (1,5 op = 40 tuntia)

- Tenttiin vastaaminen noin 3 tuntia Examissa **Opettajat arvioivat**

Kuvat Pixabaysta

Varaa työskentelyaikaa kalenteriisi joka viikolle (13.1.–10.4.)

Moduuli 1. Kielet ja kielitietoisuus

Moduuli 2. Kirjallisuus, kulttuuri ja oppijoiden tekstiympäristöt

Moduuli 3. Tekstien tuottaminen ja tulkitseminen ja monilukutaito

Opsin osa-alueet, luokka oppimisen paikkana ja oppiaineen luonne

Vuorovaikutustilanteissa
toimiminen

Tekstien tulkitseminen

Oppijoiden arjen tekstiympäristöjen
tuominen luokkaan

Tekstien tuottaminen

Kielen, kirjallisuuden ja
kulttuurin
ymmärtäminen

Luokka lukevana, kirjoittavana ja
keskustelevana yhteisönä

Taito-, taide- ja välineaine

Keskusteleva luokka

Vuorovaikutuksellinen tuki. Luo luokkaan keskustelun perussäännöt. Mallinna ja opeta oppilaille keskustelun perustaitoja sekä ohjaa heitä jatkamaan keskustelua kysymällä, laajentamalla, tarkennuksia ja perusteluja pyytämällä.

Keskustelua virittävät resurssit. Käytä keskustelua eri oppiaineiden tunneilla. Käytä monenlaisia oppilaiden elämään liittyviä aiheita ja tekstejä virittämään keskustelua. Haasteelliset ja vaihtelevat tekstit ja tehtävät innostavat oppilaita.

Anna aikaa ja tilaa keskustelulle. Anna oppilaille aikaa harjoitteluun ja tilaa keskustelulle luokassa. Ole pitkäjänteinen. Käytä erilaisia heterogeenisiä ryhmiä: koko luokka, pienryhmä tai parit.

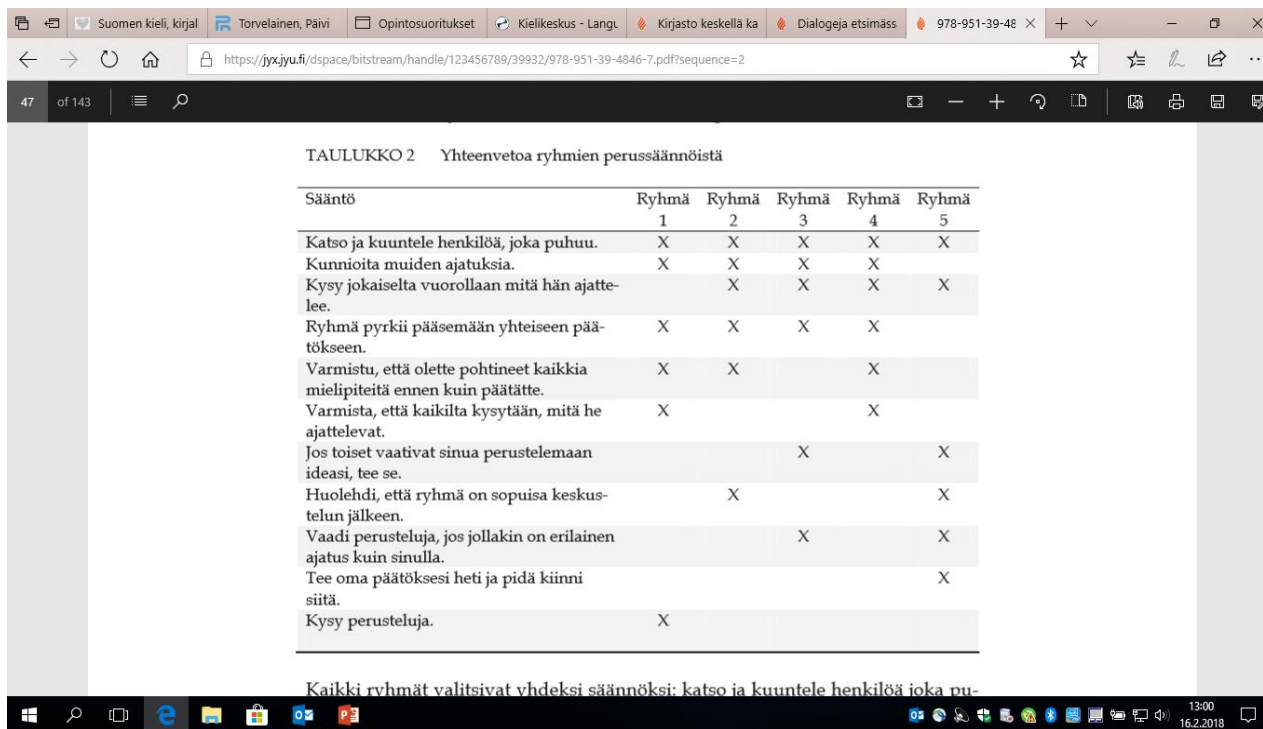
Keskustelutaitojen tukeminen luokassa
(Hannula 2012, 108)

Esimerkki keskustelun säännöistä (Hannula 2012,

sovellus (ks. Thinking together -menetelmästä

<https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/39932>)

47 of 143

TAULUKKO 2 Yhteenveto ryhmien perussäännöistä

Sääntö	Ryhmä				
	1	2	3	4	5
Katso ja kuuntele henkilöä, joka puhuu.	X	X	X	X	X
Kunnioita muiden ajatuksia.	X	X	X	X	
Kysy jokaiselta vuorollaan mitä hän ajattelee.		X	X	X	X
Ryhmä pyrkii pääsemään yhteiseen päätökseen.	X	X	X	X	
Varmistu, että olette pohtineet kaikkia mielipiteitä ennen kuin päätätte.	X	X		X	
Varmista, että kaikilta kysytään, mitä he ajattelevat.	X			X	
Jos toiset vaativat sinua perusteamaan ideasi, tee se.			X		X
Huolehdi, että ryhmä on sopuisa keskustelun jälkeen.		X			X
Vaadi perusteluja, jos jollakin on erilainen ajatus kuin sinulla.			X		X
Tee oma päätöksesi heti ja pidä kiinni siitä.					X
Kysy perusteluja.	X				

Kaikki ryhmät valitsivat yhdeksi säännöksi: katso ja kuuntele henkilöä joka pu-

13:00
16.2.2018

Esimerkki keskustelun ohjauksesta (harjoitteluvaihe) (Hannula 2012, 120–121)

Yksin

Tekstin ja vastausvaihtoehtojen lukeminen yksin.

Mielestäni Kirsin kannattaa valita vaihtoehto A. B. C. D tai muu, mikä?

Miksi hän valitsee tämän vaihtoehdon?

_____Mitä
_____ etuja vaihtoehdossa on?

_____Mitä
_____ haittoja vaihtoehdossa on?

Yhdessä

- Keskustelkaa kustakin vaihtoehdosta ja pohtikaa mitä etuja ja haittoja niissä olisi? Tarkastelkaa vaihtoehtoja monesta eri näkökulmasta. Mitä tapahtuu, jos Kirsi tekee näin, ideoikaa, mitä kaikkea se aiheuttaa.
- Minkä vaihtoehdon Kirsi valitsee? Rengastakaa Kirsin vaihtoehto. Perustelkaa yhteinen valintanne. A. B. C. D tai muu Mikä?.
- 1. Miksi hän valitsee tämän vaihtoehdon? 2. Miksi hän ei valitse muita vaihtoehtoja?